

การศึกษาสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

A Study of the Administrators Competencies in the Century as Perceived by Teachers in Office of the Basic Education Commission Quality Award (OBECQA) School under the Secondary Educational Service Area Office 12

พิชญ์สินี โภชนุกูล¹, เอกรินทร์ สังข์ทอง²
Pichsinee Pochanukool¹, Ekkarin Sungtong²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหาร ในศตวรรษที่ 21 เปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู จำแนกตามอายุ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และศึกษาการใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนให้ได้รับรางวัลคุณภาพ แห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 การวิจัย เชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 301 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ บุคลากรจำนวน 12 คน ผู้บริหาร 6 คน และครู 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.929 และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การทดสอบค่าเอฟ ส่วนการวิจัย เชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิควิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทั้งภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามอายุ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) การใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

¹ นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

¹ Graduated Students in Educational Administration Faculty of Education, Prince of Songkla University

² Faculty of Education, Prince of Songkla University



เพื่อขับเคลื่อนให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) โดยผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่ชัดเจน และหลากหลายรูปแบบ มีการสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ นำนวัตกรรมเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ในองค์กร เพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาองค์กรได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเอง เรียนรู้ที่จะปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีการวางแผนกลยุทธ์ โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ซึ่งในทุกสมรรถนะของผู้บริหารข้างต้นมีความเชื่อมโยงกัน

คำสำคัญ: สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This study is mixed methods research. The purposes were to investigate the level of the administrators competencies in the 21st century by age, gender, work experience and educational backgrounds, compare the administrators competencies in the 21st century and examine the administrators competencies in the 21st century to motivate for the Office of the Basic Education Commission Quality Award (OBECQA) School under the Secondary Educational Service Area Office 12. The samples groups in quantitative research were 301 persons and The informants in qualitative research were 6 administrators and 6 teachers totally 12 keys informant The quantitative research instruments were rating scale-. The reliability of the questionnaire was 0.929. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The qualitative research analyzed through content analysis.

The findings were as follow: 1) The level of the administrators competencies in the 21st century was in the overall and each aspects at high level. 2) The comparing between the administrators competencies in the 21st by age, gender, work experience and educational backgrounds in the overall was not different. 3) The administrators competencies in the 21st century to motivate for the Office of the Basic Education Commission Quality Award (OBECQA) were administrators should have clear communication and many styles, Made a quality team, Bring technological innovation to be used in the organization to fix the problem And develop the organization appropriately, Administrators have their own development and learn to adapt and changes Including flexibility according to the situation. Administrators should have strategic planning by defining the vision and create goals. For efficient operation and make the operations effective in which all of the above executive competencies were interrelated.

Keywords: Administrators competencies in the 21st century, Office of the Basic Education (OBECQA)

บทนำ

ทิศทางการพัฒนาประเทศมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา ซึ่งการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นรากฐานในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ด้านสังคม การเมือง รวมทั้งเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมายเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลง พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ตามวิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ดังนั้น การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เชื่อมโยงกับการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการบริหารจัดการที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของสังคม นำไปสู่การขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจในการบริหารงาน เพื่อให้งานเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยการควบคุม ดูแล และติดตามการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับ ผู้นำ ผู้ตาม และสถานการณ์ ให้มีความลงตัวและสมบูรณ์มากที่สุด ผู้บริหาร

จะต้องมีศาสตร์ และศิลป์ในการบริหารงาน เพื่อการกระจายอำนาจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2552) การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทอย่างเต็มที่และใช้กลยุทธ์เทคนิคการบริหารระดับสูงจึงจะสามารถนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ

จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงซึ่งผลที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โลกข้อมูลข่าวสาร ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงภาวะที่มีทรัพยากรจำกัดนั้น (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559) ผู้บริหารขาดความเชี่ยวชาญสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษา ทั้งความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้การขับเคลื่อนของสถานศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือไม่ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อนำสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และร่วมขับเคลื่อนนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย/กระทรวงศึกษาธิการ (2559-2560))

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ขับเคลื่อนด้วยรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือเป็นโรงเรียนต้นแบบในด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารมีสมรรถนะ ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในการนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย ซึ่งเป็นการประเมินตนเองภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2559) ดังนั้น ใน



การบริหารนำพาดวงศการสู่เป้าหมาย จำเป็นต้องใช้ทักษะในการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารต้องมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา ระบบการศึกษา และการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2542)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผลวิจัยที่ได้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารเพื่อเตรียมความพร้อมขับเคลื่อนสู่ศตวรรษที่ 21 และพัฒนา การบริหารจัดการของโรงเรียนให้มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ และมีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐานสากลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

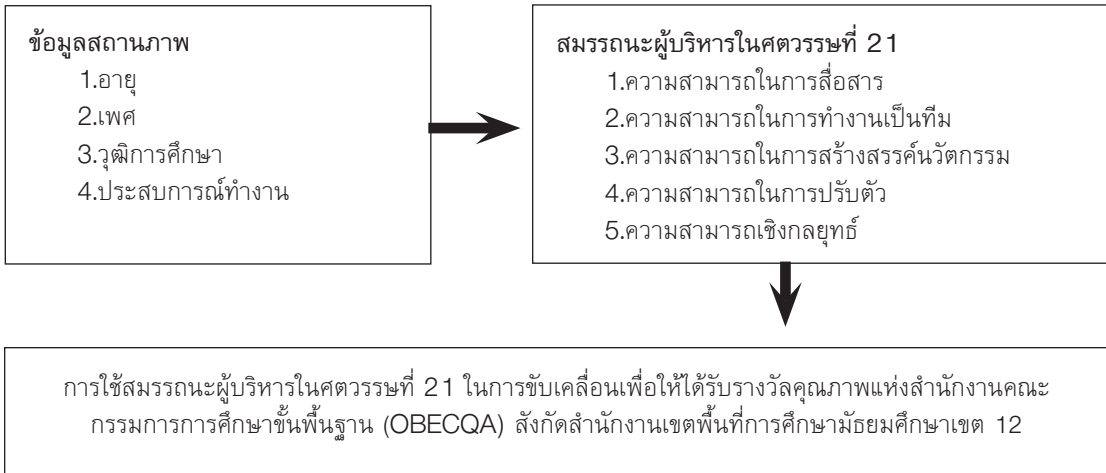
1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามอายุ เพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษา
3. เพื่อศึกษาการใช้สมรรถนะผู้บริหารใน

ศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูผู้สอนในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ต่างกัน
2. ครูผู้สอนในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ต่างกัน
3. ครูผู้สอนในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ต่างกัน
4. ครูผู้สอนในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ต่างกัน

กรอบแนวคิด



วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเลือกใช้ประเภทการรองรับภายใน (Embedded Design) โดยจะใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก และใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพเป็นรอง ตามแนวคิดของ Creswell และ Clark, 2007 อ้างถึงใน ญาตিকা เอกวัฒน์พันธ์, 2555)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร คือ ครูในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำนวน 1,201 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำนวน 301 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างสูตร Yamane' และทำการสุ่มอย่างง่าย

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในครั้งนี้ ได้แก่ ครูจำนวน 6 คน และผู้บริหาร จำนวน 6 คน รวมทั้งหมดจำนวน 12 คน ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้ 1) ผู้บริหาร โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ครูปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน



เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน 2) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับตามแบบของ Likert (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน 5 ระดับ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน มีคะแนน 0.67 ขึ้นไป นำไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ฉบับ แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.929

การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาการใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูล

สำคัญ โดยเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ที่ทำให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยได้จากการสังเคราะห์ตัวแปร

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จากโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามจำนวน 301 ชุด ให้กับโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ทางไปรษณีย์ เพื่อแจกให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ในการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยสัมภาษณ์ ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้กับผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้วยตัวเอง เพื่อแจกให้กับบุคลากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน ก่อนวันนัดสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12



คน จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมการสัมภาษณ์ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์โดยรวมรายด้าน และรายข้อ การหาค่าทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตาม เพศ และวุฒิการศึกษา การหาค่าการทดสอบเอฟ เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 12 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่ามีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe´

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยอาศัยหลักการวิเคราะห์เนื้อหา ในการวิเคราะห์เนื้อหา (Fraenkel และ Wallen (2006) อ้างถึงใน เอกรินทร์ สังข์ทอง, 2555) โดยผู้วิจัยนำประเด็นย่อยกำหนดรหัส สรุปเป็นภาพรวมของประเด็นทั้งหมด ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ และกรอบแนวคิดของการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ในภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	ระดับสมรรถนะ
1	ความสามารถในการสื่อสาร	4.07	.20	มาก
2	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.06	.28	มาก
3	ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.02	.25	มาก
4	ความสามารถในการปรับตัว	4.10	.29	มาก
5	ความสามารถเชิงกลยุทธ์	4.10	.28	มาก
	รวม	4.07	.24	มาก



จากตาราง 1 พบว่า ครูมีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความสามารถในการปรับตัว และด้านความสามารถเชิงกลยุทธ์ อยู่ในค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาคือด้านความสามารถในการสื่อสาร และด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็น

ด้านที่อยู่ในค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนคติของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามอายุ เพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษา

ตาราง 2 การเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนคติของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามอายุ

ด้านที่	สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ช่วงอายุ						F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
		(1)		(2)		(3)				
		ต่ำกว่า 40 ปี	อายุระหว่าง 40-50 ปี	อายุ 51 ปีขึ้นไป						
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1	ความสามารถในการสื่อสาร	4.04	.18	4.09	.21	4.02	.29	3.323	.037*	(2, 3)
2	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.05	.26	4.07	.28	4.02	.46	.220	.803	
3	ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.01	.24	4.03	.26	4.04	.28	.245	.783	
4	ความสามารถในการปรับตัว	4.08	.26	4.11	.30	4.08	.39	.343	.710	
5	ความสามารถเชิงกลยุทธ์	4.08	.26	4.11	.30	4.08	.39	.277	.758	
	รวม	4.05	.22	4.08	.26	4.05	.35	.554	.575	

หมายเหตุ * $p < .05$

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีทัศนคติต่อความสามารถในการสื่อสารแตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบทัศนคติของครูจำแนก

ตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วย Scheffe' พบว่า ครูที่มีอายุอายุระหว่าง 40-50 ปี มีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สูงกว่าอายุ 51 ปีขึ้นไป ส่วนด้านอื่น ๆ

ตาราง 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามเพศ

ที่	สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	เพศ				t	Sig.
		เพศชาย		เพศหญิง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ความสามารถในการสื่อสาร	4.07	.23	4.07	.19	.216	.415
2	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.12	.36	4.03	.24	2.261	.013*
3	ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.05	.31	4.02	.23	.919	.180
4	ความสามารถในการปรับตัว	4.17	.36	4.08	.26	2.029	.023*
5	ความสามารถเชิงกลยุทธ์	4.16	.35	4.08	.26	1.859	.033*
	รวม	4.12	.31	4.05	.22	1.635	.053

หมายเหตุ * $p < .05$

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูเพศชายมีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในด้านความสามารถในการ

ทำงานเป็นทีม ความสามารถในการปรับตัว และความสามารถเชิงกลยุทธ์สูงกว่าครูเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ที่	สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ประสบการณ์การปฏิบัติงาน						F	Sig.
		ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ความสามารถในการสื่อสาร	4.05	.21	4.01	.17	4.08	.21	1.964	.142
2	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.08	.30	4.01	.21	4.06	.29	.726	.485
3	ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.07	.28	3.95	.20	4.03	.25	2.531	.081
4	ความสามารถในการปรับตัว	4.12	.33	4.05	.19	4.10	.30	.971	.380
5	ความสามารถเชิงกลยุทธ์	4.14	.32	4.05	.21	4.10	.30	1.009	.366
	รวม	4.10	.27	4.02	.17	4.08	.25	1.336	.256



จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ บริหารในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้าน การปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้ ไม่แตกต่างกัน

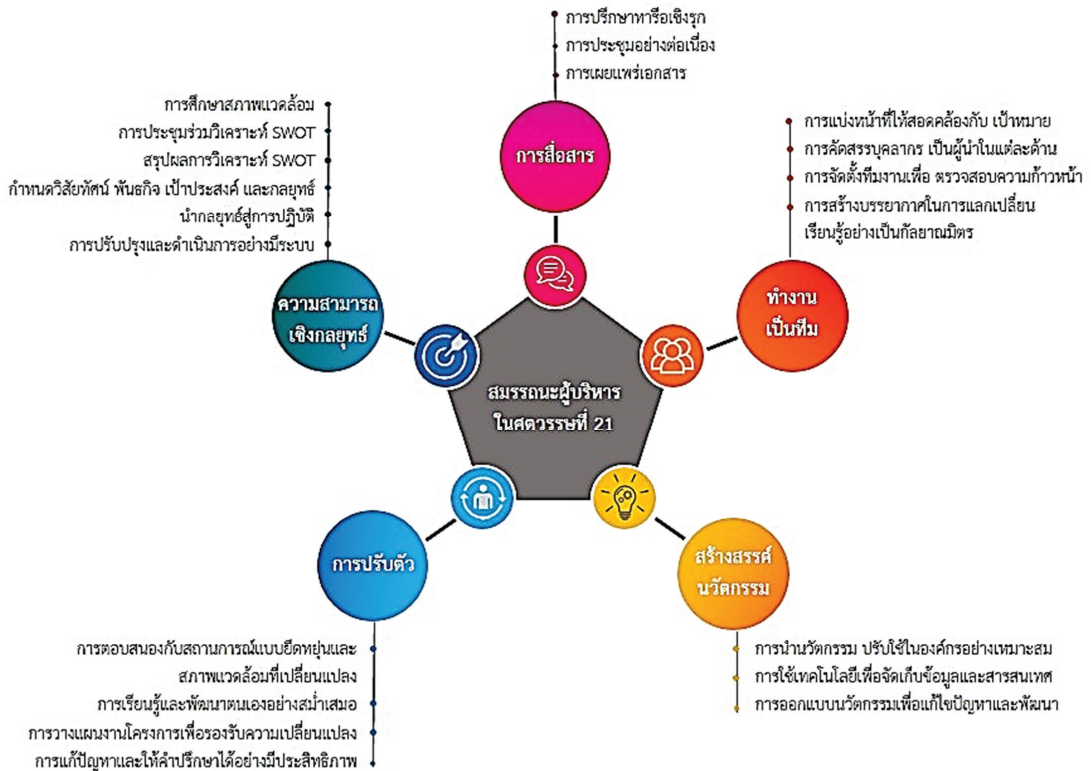
ตาราง 5 การเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนคติของครูในโรงเรียนที่ได้รับ รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ที่	สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	วุฒิการศึกษา				t	Sig.
		ปริญญาตรี		สูงกว่าระดับปริญญาตรี			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ความสามารถในการสื่อสาร	4.07	.20	4.05	.20	.559	.289
2	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.06	.28	4.03	.29	.687	.247
3	ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.03	.25	4.00	.25	.612	.270
4	ความสามารถในการปรับตัว	4.10	.29	4.09	.29	.278	.390
5	ความสามารถเชิงกลยุทธ์	4.10	.29	4.08	.26	.546	.292
	รวม	4.07	.25	4.05	.24	.565	.286

จากตาราง 5 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา ระดับต่างกันมีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารใน ศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตก ต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาการใช้ สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนา สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผ่านมุมมองครูและผู้บริหารซึ่งครอบคลุม 5 ประเด็น คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม 3) ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม 4) ความสามารถในการปรับตัว และ 5) ความสามารถเชิงกลยุทธ์ โดยมีรายละเอียดของแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้



ภาพประกอบ 1 สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

1. ความสามารถในการสื่อสาร

ผลการวิจัยพบว่าการใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนโรงเรียนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการสื่อสาร ดังนี้

การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับครู 3 กล่าวว่า การสื่อสารนั้นทำให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อการบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ครู 2 กล่าวเสริมว่า การปรึกษาหารือเชิงรุกระหว่างผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้าผู้ปฏิบัติงาน ทุกกลุ่มงาน เพื่อให้ทุกคนรับทราบสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงมีส่วนสำคัญอย่างมาก สอดคล้อง

กับครู 1 กล่าวว่า การประชุมอย่างต่อเนื่องมีการจัดประชุมดำเนินการตามวาระและโอกาสต่าง ๆ เช่น การประชุมกลุ่มผู้บริหาร การประชุมผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงาน การประชุมครูและบุคลากรของโรงเรียน การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน การประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้มีการเผยแพร่เอกสาร รายงานการประชุม ประกาศ คำสั่ง ระเบียบข้อปฏิบัติ และหนังสือแจ้งเวียนต่าง ๆ ตลอดจนมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ดังที่ผู้บริหาร 1 กล่าวว่า การสื่อสารที่ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีแก่บุคลากรได้ ดังนั้น



ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการสื่อสารกับผู้บริหารมากขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

2. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม

ผลการวิจัยพบว่าการใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนโรงเรียนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม ดังนี้

ผู้บริหารต้องมีสมรรถนะของความเป็นผู้นำในการสร้างทีมงานที่มีคุณภาพภายในองค์กร ดังที่ครู 3 กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนคุณภาพจะต้องเกิดจากความร่วมมือกันของทุกฝ่ายภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับครู 5 อธิบายว่า มีการประสานงานที่ดี การมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนสำคัญของทีมงาน และที่สำคัญทุกคนเต็มใจที่จะทำงานเพื่อเป้าหมายองค์กร โดยครู 6 กล่าวว่า มีการแบ่งหน้าที่ให้สอดคล้องกับเป้าหมายอย่างชัดเจน และมีการตั้งวิสัยทัศน์เป้าหมายร่วมกัน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำ นอกจากนี้ ครู 4 กล่าวว่า มีการคัดสรรบุคลากรเป็นผู้นำในแต่ละด้าน และให้อิสระในการสร้างทีมทำงานอย่างเหมาะสม โดยจัดประชุมหัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มงาน แบ่งหัวข้องาน และให้ผู้ได้รับมอบหมายสร้างทีมการทำงานเอง โดยผู้บริหาร 6 กล่าวเสริมว่า มีการจัดตั้งทีมงานตรวจสอบความก้าวหน้าของการทำงานเป็นระยะ ๆ เพื่อให้การทำงานเป็นระบบ และสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น และครู 2 กล่าวเสริมว่า ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นกัลยาณมิตรเพื่อนำการทำงานเป็นทีม โดยการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เรียนรู้งาน และจัดกิจกรรมหรือจัดโครงการในมิติต่างๆ เพื่อบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ ผู้บริหาร 4 กล่าวว่า ผู้บริหารสร้างภาพขององค์กรให้ทุกคนมองไปในทิศทางเดียวกัน กำหนดเป้าหมายร่วม

กัน ร่วมพัฒนาสิ่งใหม่ ร่วมภูมิใจในผลงาน เมื่อเกิดความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งไม่ใช่ความสำเร็จของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นความสำเร็จขององค์กร

3. ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

ผลการวิจัยพบว่าการใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนโรงเรียนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ดังนี้

การเป็นผู้บริหารต้องมีการเรียนรู้ และก้าวทันโลกของเทคโนโลยี และนวัตกรรม สามารถนำมาปรับใช้ และพัฒนาองค์กร ดังที่ผู้บริหาร 2 กล่าวว่า มีการนำนวัตกรรมปรับใช้ในองค์กรอย่างเหมาะสม เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว สอดคล้องกับผู้บริหาร 3 กล่าวว่า การที่ผู้บริหารนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามา มีบทบาทในการพัฒนาองค์กร ช่วยให้องค์กรขับเคลื่อนไปข้างหน้า เป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยให้เห็นถึงภาพรวมขององค์กรได้ดี เข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้สะดวก เห็นการทำงานที่ผ่านมา โดยเฉพาะการได้รับรางวัล ที่มีข้อมูลย้อนหลังสามารถศึกษาการทำงานได้ทั้งหมด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ครู 6 กล่าวเสริมว่า ผู้บริหารนำนวัตกรรมเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามา มีบทบาทในการบริหารงาน โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเก็บข้อมูล และสารสนเทศ ช่วยให้โรงเรียนเก็บข้อมูลได้ในปริมาณมาก และเป็นระบบ ส่วนครู 5 กล่าวว่า ผู้บริหารมีการออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ไขและพัฒนา ดังที่ครู 4 กล่าวสนับสนุนว่า ผู้บริหารมีการพัฒนานวัตกรรม และต้องปฏิบัติตามนวัตกรรมการบริหารอย่างเคร่งครัด ดังที่ผู้บริหาร 2 กล่าวว่า ผู้บริหารทำให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ที่แตกต่างออกไป มีการออกแบบนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหา หรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา ปรับ

ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ การมีความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรม สร้างความรู้ และขีดความสามารถนำไปสู่ความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับครู 1 กล่าวว่า ความสามารถในการนำความคิดที่สร้างสรรค์ไป สู่การสร้างเทคโนโลยีและพัฒนานวัตกรรม เนื่องจากโรงเรียนมีบุคลากรจำนวนมาก ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาท และพัฒนานวัตกรรมต่างๆ จะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความสะดวก และเร็ว รวดมากยิ่งขึ้น การทำงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการพัฒนา ขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรให้มีคุณภาพ

4. ความสามารถในการปรับตัว

ผลการวิจัยพบว่าการใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ในการขับเคลื่อนโรงเรียนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการปรับตัว ดังนี้

การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานต่างๆ ภายในโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน สอดคล้องกับครู 4 กล่าวว่า ผู้บริหารมีการตอบสนองกับสถานการณ์แบบยืดหยุ่นและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง คือการปรับพฤติกรรม อีกทั้งมีการติดตามข่าวสารในทุกๆ ด้านอย่างสม่ำเสมอ ดังที่ผู้บริหาร 4 กล่าวว่า ผู้บริหารปรับตัวโดยมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดหลากหลายและสร้างสรรค์ ต้องมีศักยภาพในการปรับตัว นอกจากนี้ผู้บริหาร 1 กล่าวว่า ผู้บริหารมีความสามารถ แก้ปัญหา และให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครู 4 กล่าวเสริมว่า มีการวางแผนงานโครงการเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลง มีการสำรองงบประมาณ และมีการปรับแผนการปฏิบัติงาน การดำเนิน

โครงการมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ โดยครู 3 กล่าวเสริมว่า ผู้บริหารรู้จักการแก้ปัญหา และให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าผู้บริหารไม่หยุดที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับครู 1 กล่าวว่า ผู้บริหารมีทักษะความเป็นผู้นำ เป็นนักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีความรู้ โดยการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีการปรับตัว เปลี่ยนแปลงตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ และที่สำคัญปรับตัวให้เข้ากับบุคลากรภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

5. ความสามารถเชิงกลยุทธ์

ผลการวิจัยพบว่าการใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนโรงเรียนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถเชิงกลยุทธ์ ดังนี้

ความสามารถเชิงกลยุทธ์ เป็นการบริหารจัดการของผู้บริหาร ซึ่งเป็นปัจจัยความสำเร็จที่เป็นส่วนขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้บริหารใช้รูปแบบวิธีการบริหารที่หลากหลาย และเป็นการบริหารจัดการที่เกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับครู 6 กล่าวว่า ผู้บริหารมีการนำวางแผนและประชุมร่วมกันทั้งฝ่ายบริหารและบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารโรงเรียนที่มีคุณภาพ โดยครู 2, 3 และ 5 กล่าวตรงกับว่า ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์ เพื่อจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 2) ประชุมร่วมวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน มีการสร้างแบบสอบถามให้ครู และนักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น 3) สรุปผลการวิเคราะห์และร่วมประชุมกับครูและบุคลากร 4) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ 5) นำ



กลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 6) การปรับปรุงและดำเนินการอย่างมีระบบ ซึ่งเป็นการใช้เทคนิค SWOT และนอกจากนี้มีการใช้กระบวนการ PDCA เข้ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารกลยุทธ์ ซึ่งผู้บริหาร 1 กล่าวสนับสนุนว่า ผู้บริหารพัฒนาคนให้เกิดความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน นำไปสู่การมีความสามารถในการวางแผนงานกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผู้บริหาร 3 กล่าวว่า การบริหารงานของโรงเรียนมีการแบ่งเป็นสัดส่วนชัดเจน ซึ่งเกิดจากความสามารถของผู้บริหาร ทำให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นระบบ มีการจัดสรรครูและบุคลากรภายในโรงเรียนมอบหมายภาระงานต่างๆ ดังที่ผู้บริหาร 5 กล่าวว่า ผลลัพธ์ที่ออกมา นั้นผู้บริหารต้องสังเกตเห็นว่าตอบสนองต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

อภิปรายผลเชิงปริมาณ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสามารถในการปรับตัว และด้านความสามารถเชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับมากกว่า

ด้านอื่นๆ รองลงมาคือด้านความสามารถในการสื่อสาร และด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นด้านที่อยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยวีระเชษฐ์ ฮาดวิเศษ (2551) เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายเขต 3 พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากผลการวิจัยสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูมองว่าสมรรถนะผู้บริหารในแต่ละด้านมีความสำคัญต่อการเป็นผู้นำ และการเป็นผู้บริหารอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการบริหารให้มีความสอดคล้อง และเป็นระบบ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังที่ เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) กล่าวว่า โรงเรียนสามารถนำเกณฑ์ไปปรับใช้ โดยมีการเทียบเคียงให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยการบริหารจัดการภายในโรงเรียนนั้น ต้องใช้ความสามารถของผู้บริหารที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ โดยต้องทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ New Zealand Ministry of Education (อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์ 2556) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่จำเป็น เพื่อนำพาสถานศึกษาของตนเองเข้าสู่ความเป็นเลิศอย่างมีคุณภาพ แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรมี เพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ การที่ผู้บริหารมีสมรรถนะและบริหารตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้เอื้อต่อองค์กรให้บรรลุผลตามเป้าหมาย มีการปรับปรุง และพัฒนาอย่าง

ต่อเนื่อง และได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่ยั่งยืน ทำให้เป็นที่ยอมรับขององค์กรต้นแบบในการพัฒนา ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามอายุ เพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษา

2.1 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามทัศนะของครูที่มีอายุต่างกัน พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' พบว่า ด้านความสามารถในการสื่อสาร ครูที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี มีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สูงกว่าครูที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จากผลการวิจัยดังกล่าว ครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี อาจจะมีมุมมองว่า ครูที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี อยู่ในช่วงวัยของการกระตือรือร้น และต้องการความชัดเจน ทำให้ผู้บริหารควรสื่อสารให้มากกว่าครูที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยความสามารถในการสื่อสารนั้น ถือเป็นสมรรถนะที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร หากมีการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจที่ตรงกันแล้ว จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ ปานจักษ์ เหล่ารัตนพงษ์ (2548) กล่าวว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สร้างความราบรื่นในการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความสำเร็จของงานที่ทำ และสอดคล้องกับงานวิจัยพฤษพิณฑกุล (2557) เรื่อง รูปแบบการสื่อสาร

ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดขนาดใหญ่พิเศษที่ประสบความสำเร็จ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การสื่อสารที่ตรงระหว่างผู้บริหาร และบุคลากรจะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

2.2 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ของครูที่มีเพศต่างกัน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยดังกล่าว ทั้งครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความคิดเห็นที่ตรงกัน และอาจมองว่า สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มีความจำเป็นต่อผู้บริหารในการบริหารจัดการโรงเรียนให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งสมรรถนะผู้บริหารในทุกด้านมีส่วนผลักดันให้การดำเนินงานภายในโรงเรียนมีความต่อเนื่อง และสอดคล้องกัน ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของ อัจฉริยาพร คักดีบุตร (2556) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กล่าวว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะและการบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า ด้านสมรรถนะของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งเพศหญิงและเพศชายโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน



2.3 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ของครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยดังกล่าว อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างมีความเข้าใจ และรับรู้ในการบริหารงานของผู้บริหาร เพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้บริหารมีการสื่อสาร และสร้างความเข้าใจที่ตรงกันให้กับครูในการปฏิบัติงาน ทำให้ครูมีความคิดเห็นในเรื่องของสมรรถนะผู้บริหารในแต่ละด้านนั้นไม่ต่างกัน ใกล้เคียงกับงานวิจัยของเพียรพันธ์ุ กิจพาณิชย์เจริญ (2552) เรื่อง การศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร กล่าวว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่างกันมีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหาร

ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยดังกล่าว อาจเนื่องมาจากครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการดำเนินงาน และปฏิบัติงาน ในเป้าหมายเดียวกัน คือ เพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้บริหารเป็นผู้นำให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมวางแผนเพื่อการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานตามขั้นตอน จึงเป็นผลทำให้มีความคิดเห็นในเรื่องของสมรรถนะผู้บริหารในทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ นลพรรณ ศรีสุข (2558) เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี กล่าวว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่างกันมีทัศนะต่อสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผลเชิงคุณภาพ

จากการวิเคราะห์การใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 เพื่อขับเคลื่อนให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร การใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่า การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจ การสื่อสารทำให้ครูและบุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการได้รับรางวัล



คุณภาพแห่งสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จนเกิดการประสานความร่วมมือกันภายในโรงเรียน ทำให้การทำงานมีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน โดยผู้บริหารในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการใช้การสื่อสารที่หลากหลายช่องทาง ได้แก่ การปรึกษาหารือเชิงรุก การประชุมชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ รวมทั้งการเผยแพร่เอกสารเป็นทางการ เพื่อแจ้งให้ทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีจำนวนครูและบุคลากรจำนวนมาก หากมีการสื่อสารที่หลากหลายช่องทาง จะทำให้เกิดความรวดเร็วในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยรังสาด จันทร์วิสูตร (2548) เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สื่อสารโดยการสร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานจนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ และต้องมีการสื่อสารที่หลากหลาย และมีความชัดเจนในการถ่ายทอดข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจก่อนการปฏิบัติงาน การที่ผู้บริหารมีสมรรถนะในการสื่อสารส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ผู้บริหารมีการสื่อสารให้บุคลากรมีความเข้าใจที่ตรงกันนำไปสู่การขับเคลื่อนองค์กร โดยการใช่วิธีติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาท ทำให้เกิดการประสานงานที่ดีช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หากผู้บริหารกระตุ้นให้เกิดการสื่อสารที่ตรงไปตรงมา มีความชัดเจนในการสื่อสาร มีความเข้าใจที่ตรงกันเพื่อการบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงเป็นการใช้สมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในการขับเคลื่อนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม

การที่ผู้บริหารสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายในโรงเรียนโดยมีผู้นำเป็นผู้สร้างทีมงานที่เข้มแข็งในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบไปด้วย การสร้างทีมเพื่อแบ่งหน้าที่ให้มีความชัดเจน ตามความถนัดและความเชี่ยวชาญ มีการแต่งตั้งหัวหน้าทีม และให้อิสระในการดำเนินงาน โดยมีผู้บริหารเป็นส่วนร่วมในทุกฝ่าย เพื่อติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการทำงานของทีม สอดคล้องกับสุทธิชัย ปัญญโรจน์ (2555) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หากองค์กรใดที่สามารถสร้างทีมงานที่เข้มแข็งได้ จะทำให้องค์กรนั้นเจริญก้าวหน้า ซึ่งหลักในการทำงานเป็นทีมนั้น ประกอบด้วย การมีเป้าหมายของทีมที่สอดคล้องกัน บทบาทของผู้นำทีมและผู้ตามต้องเอื้อต่อกัน และกระบวนการทำงานต้องเป็นระบบ เป็นขั้นตอน นอกจากนี้ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ผ่อนคลาย เพราะเชื่อว่าการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน จะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเกิดการร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2540) ผู้บริหารให้มีความสนใจทั้งเรื่องงานและขวัญกำลังใจของผู้ใต้บังคับบัญชา เข้าใจความต้องการขององค์กร และความต้องการของคนทำงาน เป็นการงานที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้บริหารต้องสร้างภาพขององค์กรให้ทุกคนมองไปในทิศทางเดียวกัน กำหนดเป้าหมายร่วมกัน ร่วมพัฒนาสู่สิ่งใหม่ ร่วมภูมิใจในผลงาน เมื่อเกิดความสำเร็จในงาน หน้าที่ของผู้บริหารต้องทำให้บุคลากรทุกคนมีความรู้สึกถึงความสำเร็จไม่ใช่ของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับบุญทัน ดอกไธสง (2535) กล่าวว่า ผู้นำต้องคอยช่วยเหลือกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดตามความสามารถ โดยผู้นำมิได้เป็นเพียงผู้อยู่เบื้องหลังกลุ่ม



แต่ผู้นำต้องยืนอยู่ข้างหน้ากลุ่ม และนำกลุ่มปฏิบัติ งานให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้น ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของผู้บริหาร ในการสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามา มีบทบาทในการพัฒนาองค์กร ช่วยให้องค์กรขับเคลื่อนไปสู่การได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยให้เห็นภาพรวมขององค์กรได้เป็นอย่างดี และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก รวดเร็ว ทำให้ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมของข้อมูลที่ผ่านมา และข้อมูลในการพัฒนาต่อยอด สอดคล้องกับ บุญรอด ทรงบุญศาสตร์ (2559) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความพยายามทำสิ่งใหม่ๆ มีความคิดริเริ่มสิ่งต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้ภายในองค์กร การมีความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรม จากนั้นปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมขององค์กร สอดคล้องกับแนวคิด Marquardt และ Reynold (1994) อ้างถึงใน ศศิกร ไชยคำหาญ (2550) กล่าวว่าองค์กรเรียนรู้ที่ดีต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ คือการมีเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารต้องมีการวางแผนการใช้เทคโนโลยี ด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ให้ครูและบุคลากรเข้าถึงได้โดยง่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และสร้างความรู้ใหม่ๆ ให้กับครูและบุคลากร สอดคล้องกับจิน ทกานต์ ดันเจริญพานิช และนิตยา เงินประเสริฐศรี (2550) กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 ผู้นำสถานศึกษานั้นควรให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน การประเมินผล

การพัฒนาหลักสูตร งบประมาณ และอื่นๆ ภายในโรงเรียน ตามที่สมพิศ ไห้งาม (2551) กล่าวไว้ในทิศทางเดียวกันว่า การที่ผู้บริหารนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาปรับใช้ในองค์กรนั้น ควรให้โอกาสทุกคนเกิดการเรียนรู้ และเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อสร้างศักยภาพในการทำงานให้บรรลุผลมากยิ่งขึ้น ดังนั้นความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญและมีบทบาทในการพัฒนาองค์กร ช่วยให้องค์กรขับเคลื่อนไปสู่การได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ความสามารถในการปรับตัว โดยผู้บริหารมีการเรียนรู้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ยืดหยุ่น และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดหลากหลายและสร้างสรรค์ ในการวางแผนงานโครงการเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลง มีการปรับแผนการปฏิบัติงาน การดำเนินโครงการมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ อีกทั้งมีการติดตามข่าวสารในทุกๆ ด้านอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ผู้บริหารมีการแก้ปัญหา และให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการได้มาซึ่งรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกิดจากร่วมมือกันของทุกฝ่าย โดยที่ผู้บริหารมีการปรับตัว เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร และปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงานขององค์กร ซึ่งในแต่ละองค์กรหรือแต่ละฝ่ายภายในโรงเรียนก็มีความแตกต่างกันตามสถานการณ์ และสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับ ศศิกรดา แพงไทย (2559) กล่าวว่า การควบคุมตนเองเมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่างๆ โดยการมีคุณภาพทางอารมณ์ สามารถวางเฉย และหยิ่งจิตใจของผู้ร่วมงาน สามารถอ่านใจและคาดเดาความต้องการ เพื่อสร้างความพึงพอใจในการ



ปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้บริหารมีความคิดหลากหลายและสร้างสรรค์ ต้องมีศักยภาพในการปรับตัว มีสมรรถนะความเป็นผู้นำ ดังที่สมพิศ ไหงาม (2551) กล่าวว่า การที่ผู้นำมีการปรับตัว เกิดจากการเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี และพร้อมเปลี่ยนแปลง ผู้นำสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ โอกาส พร้อมทั้งตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมรวดเร็ว แม่นยำ ดังนั้นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ มีคุณลักษณะในการนำองค์กรให้ไปสู่เป้าหมาย มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ไม่หยุดที่จะเรียนรู้ สอดคล้องกับสมชาย เทพแสง (2547) กล่าวว่า ผู้นำต้องมีความกระตือรือร้น ขวนขวายเพื่อให้เกิดพลังในการทำงาน โดยผู้นำต้องพัฒนาความเป็นผู้นำทั้งบทบาท และกระบวนการให้ดียิ่งขึ้น ทั้งทักษะ และความรู้ผ่านประสบการณ์ การเรียนรู้ต่างๆ จากการศึกษา การอบรม หรือการทำงาน เพื่อประยุกต์ใช้สิ่งเรียนรู้จากประสบการณ์ ในบริบทการทำงานจริงที่อาจมีสถานการณ์ที่แตกต่างออกไป สอดคล้องกับอัจฉรา นิยมมาภา (2561) ว่า ผู้บริหารต้องมีแผนรองรับกับสภาวะการณ์ต่างๆ อย่างชัดเจนทำให้สามารถปฏิบัติภารกิจบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญปรับตัวให้เข้ากับบุคลากรภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ดังที่ศศิธรดา พงษ์ไทย (2559) กล่าวว่า การควบคุมตนเองเมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่างๆ มีคุณภาพทางอารมณ์ จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น และบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นความสามารถในการปรับตัวเป็นสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ทำให้ให้องค์กรขับเคลื่อนไปสู่การได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ความสามารถเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มีการนำกลยุทธ์มาสู่การปฏิบัติ เพื่อขับเคลื่อนให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้บริหาร

เป็นผู้นำในการสร้างเป้าหมายร่วมกัน ร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน มีการสร้างแบบสอบถามให้ครู และนักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น มีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และนำกลยุทธ์ที่ได้ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการปรับปรุงและดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการ PDCA ดังที่ ชัชวาล อรวงศ์ศุภกัทธ (2555) ได้กล่าวว่า PDCA เป็นเครื่องมือแห่งคุณภาพ (Quality tools) ชนิดหนึ่งจากเครื่องมือแห่งคุณภาพ หลายๆ ชนิด ที่มีประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาคุณภาพขององค์กรไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับปราชญ์กล่าวจัญญ (2547) กล่าวว่า การมีกลยุทธ์ เป็นการวางแผนในการบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้นำต้องมองประกอบ 3 ประการ ได้แก่ วิสัยทัศน์ แนวทางในการปฏิบัติ และเป้าหมาย โดยใช้การดำเนินกลยุทธ์เป็นเครื่องมือ มีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร ดังที่พิเชษฐ บัญญัติ (2559) กล่าวว่า องค์กรที่มุ่งสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้นำต้องปฏิบัติ ดังนี้ 1) เป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์กรที่ต้องการจะก้าวไป 2) เป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์หลักขององค์กร 3) เป็นผู้กำหนดกลยุทธ์หลักขององค์กร ที่จะพาให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หลักที่ต้องการ และ 4) เป็นผู้ก่อให้เกิดการนำแผนกลยุทธ์และแผนงานต่างๆ ไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นปัจจัยความสำเร็จที่เป็นส่วนขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบวิธีการบริหารที่หลากหลาย และเป็นการบริหารจัดการที่เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้น ความสามารถเชิงกลยุทธ์ เป็นสมรรถนะที่สำคัญของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่นำกลยุทธ์มาสู่การปฏิบัติ เพื่อขับเคลื่อนให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน



ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู โรงเรียน ที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 พบว่าความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมเพิ่มขึ้น โดยการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถให้กับผู้บริหาร นอกจากนี้ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ

2. ผลการศึกษาสมรรถนะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ

ศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ในด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี กับครูที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี โดยยังมองว่าผู้บริหารยังสื่อสารไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้นผู้บริหารควรมีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องทั่วถึง และหลากหลายรูปแบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในด้านอื่นๆ นอกเหนือจากรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นควรต่อยอดในการศึกษาปัจจัยเพื่อที่จะพัฒนาสู่ระดับที่สูงขึ้น คือ รางวัลคุณภาพแห่งชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพฯ: บริษัทพรินทวานกราฟฟิค จำกัด.
- ชัยนนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. *วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 1(1): 304-306.
- ญาณิศา บุญจิตร์. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ญาติกา เอกวัฒนพันธ์. (2555). *การศึกษาการเข้าถึงความรู้สึกรักเรียนของครูมัธยมศึกษา: การวิจัยแบบผสมวิธี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพันธุ์ เจริญนันท. (2547). *กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์การ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- เทือน ทองแก้ว. (2545). *การพัฒนา 10 ความสามารถหลัก เพื่อก้าวสู่สุดยอดหัวหน้างาน*. กรุงเทพฯ: ดิงค์ เบยอน.



- นรา หัตถลีน. (2557). วิวัฒนาการของแนวคิดการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขัน: มุมมองกระบวนการทันสมัย. *วารสารบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 3(6): 68-91.
- นลพรรณ ศรีสุข. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์. *ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: บริษัททิพย์กรู๊ป จำกัด.
- ปานจักษ์ เหล่ารัตนพงษ์. (2548). การศึกษาความสัมพันธ์ต่างระดับและโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสื่อสาร การรับรู้การสนับสนุนขององค์การการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำกับผู้ตาม และ ผลการปฏิบัติงานของพนักงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม. *ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- ปราชญา กล้าผจญ. (2547). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ จำกัด.
- พรรณปพร โภคัง. (2554). *แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กรของคณะเทคโนโลยีการเกษตร*. รายงานการวิจัย. คณะเทคโนโลยีการเกษตร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พฤตพิพล พฤตพิกุล. (2557). รูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดขนาดใหญ่พิเศษที่ประสบความสำเร็จ. *มหาวิทยาลัยบูรพา*, 2(5): 36-40.
- เพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ. (2552). *ศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- รังสาด จันทรวิสุต. (2548). *การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วีระเชษฐ์ อาดิวิเศษ. (2551). *สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3*. รายงานการศึกษาระยะ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศศิรดา แผงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *บัณฑิตเอเชีย*, 6(1): 8-11.
- สมพิศ ไหมงาม. (2551). *การวางแผนการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ จำกัด.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) 2559-2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.



อัจฉรา นิยมภา. (2561). *ศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: วิสต้า อินเทอร์เน็ต.

อัจฉริยาพร ศักดิ์บุตร. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ*. ปรินญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

เอกรินทร์ สังข์ทอง. (2551). *ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี: ปัตตานี.